

Yeni YÖK Yasa Taslağı'nın Düşündürdükleri

Abbas GÜÇLÜ

Milliyet Gazetesi Yazarı

Son 30 yıldır olduğu gibi YÖK konusunda yine fırtınalar kopuyor.

Biraz geriye dönüp baktığımızda, iktidara gelen-giden bütün partilerin gündeminde, YÖK'ü kaldırmak ya da en azından YÖK Yasası'nı değiştirmek vardı.

Hepsi geldi, gitti; YÖK hala var.

Görünen o ki olmaya da devam edecek...

YÖK Başkanı Gökhan ÇETİNSAYA, ısrarla YÖK Yasası'nın değiştirileceğini söylüyor.

Tıpkı kendinden önceki başkanlar gibi.

Garip olan da zaten bu.

YÖK Yasası'nı, YÖK hazırlıyor!

Bundan daha komik ne olabilir ki!

Hangi kurum kendi yetkilerini devreder ya da kendi kendini fesheder ki, biz bunu YÖK'ten bekliyoruz.

YÖK Başkanı diyor ki:

“Yükseköğretim kurumları kurumsal olarak daha özerk, rekabete daha açık, daha esnek ve daha güçlü bir biçimde örgütlenebilirsin, dünyayla daha çok bütünleşen bir yapıya kavuşsun.”

Bunu kim istemez ki!

Ama başta üniversiteler olmak üzere herkes de biliyor ki böylesi bir açılım, YÖK'le olmadı, olmayacak da.

Peki o zaman, kurulan komisyon ve hazırlanan yasa taslağı neyin nesii?

Oyalamak için deyip geçelim. Çünkü aynı süreci, en az yirmi defa yaşadık!

Tek tip üniversite!

Eski yeni, devlet vakıf, İstanbul taşra demeden bütün üniversitelere tek tip elbise giydiren, Robert'le Şırnak Lisesi mezununu aynı sınava sokup yarıştıran YÖK, şimdi kalkmış farkındalıktan bahsediyor.

Gel de inan!

Başkan ÇETİNSAYA, “Özellikle üniversitelerin tek tip ve merkezi politikalar ekseninde yapılandırılması yerine farklı özelliklerdeki üniversitelerin farklı yönetim modelleri eşliğinde faaliyette bulunabilmelerini öngörüyoruz” demiş.

Güldüm, hem de çok güldüm.

Başkan, bunu yapmak için niye Anayasa ve YÖK Yasası'nın değişmesini bekliyor ki?

Toplasın YÖK Genel Kurulunu, alsın kararı!

Kim ona üniversiteleri niye özgürleştiriyorsun diyecek ki!

Bunu gerçekleştirirse, en azından samimiyetini kanıtlamış olur ve devamında da böyle bir yasa değişikliğine, iktidarıyla, muhalefetle herkes destek olur...

2023 hedefleri

ÇETİNSAYA, hazırladıkları yeni yükseköğretim yasasını anlatırken, sürekli olarak Türkiye'nin yükseköğretim alanında, gerek küresel eğilimlere ve 21. Yüzyıl'ın ihtiyaçlarına, gerekse 2023 hedeflerine uygun olarak büyüdüğüne dikkat çekiyor.

Mevcut yükseköğretim sisteminin bu büyüme sürecinin sağlıklı bir biçimde sürdürülebilmesi ve kaliteli bir biçimde inşa edilmesi noktasında, yeniden yapılandırılma ihtiyacı ile karşı karşıya olduğunu vurguluyor.

Bu süreçte üniversitelerimizin çeşitliliğine, evrensel kalite standartları içerisinde hareket edebilmesine, kurumsal özerklik ve hesap verebilirliğine, rekabet imkanlarının geliştirilmesine ve finansal esneklik içerisinde faaliyet gösterebilmelerine imkan tanıyacak bir sistem hedeflediğini söylüyor.

Konuşmak, dünyanın en kolay işi. Birisi yazar, elinize verir konuşursunuz. Ya da lafları peş peşe sıralarsınız olur biter. Karşınızdakiler de zaten emrinizdekiler olduğu için çıkıp da söylediklerinizi kulağınız duyuyor mu ya da bugüne kadar bu konuda ne yaptınız ki diye sormaz!

Ayinesi iştir kişinin derler. YÖK'ün bugüne kadar yaptıkları da ortada.

Bu konuda yanılan keşke biz olsak...

Peki ama nasıl?

ÇETİNSAYA, yeni süreçle ilgili olarak, bakın daha neler söylüyor:

“Yasa çalışmalarının ana dayanağı, çeşitlilik ilkesine dayanmaktadır. Tartışmaya açılan yasa çalışması, üniversiteleri farklılaştırmaya eğilimli bir yapıda olacaktır. Özellikle üniversitelerin tek tip ve merkezi politikalar ekseninde yapılandırılması yerine farklı özelliklerdeki üniversitelerin farklı yönetim modelleri eşliğinde faaliyette bulunabilmeleri öngörülmektedir. Bunun yanında yükseköğretim kurumlarımızın özellikle bölgesel dinamikleri ve ihtiyaçları gözetenek farklı olanakları kullanabilmelerini, gerekli yetkilere sahip üniversite ve yükseköğretim birimlerimizin araştırma işlevlerini öne çıkarabilmelerini mümkün kılan bir yapı tasarlanmaktadır.”

Uzaktan eğitilmiş!

Üniversitelerde çeşitlendirilmiş eğitim tekniklerine olanak tanıyan bir yapı kurulduğunu da vurgulayan ÇETİNSAYA, yüz yüze eğitim sistemini önemsemekle birlikte, çeşitlendirilmiş uzaktan eğitim modellerinin örgütlenmelerine de imkan tanıyan bir model tasarlandığını kaydetmiş.

Demek ki herkese üniversite modeli derken uzaktan eğitim düşünülmüştü. Peki, öğrenciler bunu istiyor mu?

Siyaset nasıl bakıyor?

YÖK'ün, iki yıla yakın bir zaman harcayarak hazırladığı yeni YÖK yasa tasarısı, fazla kabul görmedi. Bakan Dinçer, taslak metnin, kararlaştırılmış bir süreç gibi tartışılmasını doğru bulmadığını belirterek, "Ancak bir gerçek var ki üniversite rektörlerinin öğretim üyeleri tarafından seçilmesi ve bu seçimden sonraki atama süreçleri çok doğru bir yol gibi gözüküyor" şeklinde açıklamalar yaptı.

Hacettepe Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Murat TUNCER de yeni taslağı, sert sözlerle eleştirdi...

Ankara Üniversitesi ile YÖK yasa taslağına ilişkin ortak bir komisyon kurduklarını belirten Prof. Dr. TUNCER, şöyle konuştu:

"Buradaki sorun, gelen rektörün nasıl idare edebileceği sorundur. Gelen bazı rektörler üniversiteyi batırmaktadır ve ne YÖK, ne de Maliye hiç sesini çıkarmamaktadır. Geliş tarzı tartışmalıdır ama rektörün çalışma tarzı sorundur. Aslında bizi YÖK Kanunu yaparken rektörün hedeflerine, performansını, standartlarını belirlemeye yönelik çalışma yapmamız lazım. Taslaktaki rektör atamaları için kurulan konseyde de çok büyük açık bulunuyor. Siz konseyi rektörün danışmanlık konseyi olarak yaparsanız ben varım. Ama senatonun üzerinde olamaz."

Yetki kimde olmalı?

Bu konuda hem Bakan Dinçer hem de Rektör TUNCER çok haklı.

Yasa yapma yetkisi YÖK'ün değil, TBMM'nin, dolayısıyla YÖK'ün yaptığı sadece bir öneri. Ama bu öneriyi siz tüm üniversitelerin ortak görüşü gibi hatta iktidarın görüşü gibi yansıtırsanız, bu doğru olmaz.

YÖK, keşke tüm üniversitelerden görüş isteyip, her üniversitenin görüşünü kendi adıyla, kamuoyu ile paylaşıp, ardından da kendi görüşünü yansıtırdı ve bütün bunları siyasi partilere ve TBMM'ye bir öneri paketi olarak sunsaydı, çok daha sık olurdu.

Sadece rektörlük seçimi değil, A'dan Z'ye, her satırı eleştirilecek bir taslak. Hatta kimilerine göre, 12 Eylül YÖK'ünü bile aratacak cinsten. Bu yüzden de, iktidar ve üniversiteler nezdinde çok fazla itibar görmedi. Göreceğe de benzemiyor...

Rektör TUNCER'in dikkat çektiği nokta da çok önemli. YÖK üyeleri ve rektörlerin nasıl seçildiğinden çok daha önemli olan, nasıl bir performans sergiledikleridir.

Bu yıl, üniversitelerde 100 bine yakın kontenjan boş kaldı. Hem de kapıda milyonlarca aday varken. Kabahatlisi de YÖK ve rektörlerden başkası değil.

Peki, bunun faturası kime kesilecek?

Yanlış yapan siyasetçi sandığa gömülüyor.

Ya rektörler ve YÖK üyeleri?

Bu sorunun cevabı da, yeni yasa tasarısında mutlaka olmalıydı!

TOEFL modeli LYS

Görünen o ki başta üniversite olmak üzere, giriş sınavlarının hiçbirisi kalkmayacak.

O da yetmeyecek, sayıları daha da artacakmış!

Oysa Başbakan Erdoğan tam tersini söylemişti.

Şimdi kalkıp yine hayal kuruyorlar ya da yine yanlış yoldalar diye bir eleştiri yapacak olsak, suçlu yine biz olacağız.

Özetin özeti: YÖK yasasının değişmesini Cumhurbaşkanı'ndan Başbakan'a, muhalefet liderlerinden YÖK Başkanı'na, rektörlerden öğrencilere yediden yetmişe herkes istiyor. Peki, o zaman 30 yıldır niye değişmiyor? Asıl cevabı bulunması gereken soru bu galiba!